

تیم ملی ستاره‌ساز یا ستاره‌های تیم ساز

داوود توکلی

رئیس سابق کمیته داوران هندبال آسیا

سال ۹۸ برای تیم ملی هندبال سالی برای تشخیص عیار فعلی این رشته بود. سالی که با حضور این تیم در دو رویداد مهم آسیایی با ناکامی همراه شد. صرف‌نظر از حسرت مجدد در صعود به المپیک ۲۰۲۰ توکیو و عدم راهیابی به مسابقات قهرمانی جهان ۲۰۲۱ مصر، باز هم در محافل هندبال تنها به داشتن «بهترین تیم تاریخ» دلخوش شدیم اما در واقع اصطلاح «بهترین» یک مقایسه مقطعی است. در این زمینه اعداد و ارقام واقعیت را برای‌مان بازگو می‌کنند. بهترین تیم ما تیمی بود که بهترین نتیجه تاریخ هندبال را با کسب مقام سومی آسیا در سال ۲۰۱۴ و جواز اولین –و تاکنون آخرین– حضور ایران در مسابقات قهرمانی جهان ۲۰۱۵ قطر، کسب کرد.

تیم ملی هندبال در مسابقات اخیر قهرمانی آسیا در کویت که حکم انتخابی جهان را داشت، با ۷ لژیونر خود یعنی ۴۴ درصد از ترکیب کل تیم و همراهی علیرضا حبیبی به عنوان سرمربی به میدان رفت و در جایگاه ششم ایستاد؛ نفراتی که اتفاقاً همگی در ترکیب تیم ملی در مسابقات قهرمانی جهان ۲۰۱۵ قطر حضور داشتند. سرنوشت یک تیم را در تورنمنت‌ها بدون شک عواملی چون ساماندهی کار گروهی و روند آماده‌سازی تیم رقم می‌زند؛ چون در

لحظات حساس بازی این ترکیب صحیح دفاعی و تفکرات تیمی در حمله است که کلید پیروزی است نه صرف تکیه بر داشتن تک ستاره‌ها؛ این در واقع دیدن قسمت پر لیوان و قبول واقعیت‌هاست. در اینکه کادر فنی و همگی ملی‌پوشان حداکثر تلاش خود را برای کسب سهمیه جهانی در رقابت‌های کویت به منصفه ظهور رساندند، شکی نیست اما هرگز نمی‌توان روند آماده‌سازی این تیم را با تیم‌های ملی سال‌های نه چندان دور مقایسه کرد. مسیری که نقش کلیدی در آماده‌سازی یک تیم و رسیدن به اوج آمادگی را دارد. مشکلات اقتصادی همیشه گریبانگیر فدراسیون هندبال در ادوار گذشته بوده اما نباید فراموش کرد که افرادی بودند که کمر همت به یاری فدراسیون بسته و اردوهای آمادگی همراه با تورنمنت‌های کم نظیری را با تیم‌های ملی جهان هندبال تدارک دیدند. تورنمنت‌هایی با شرکت تیم‌های قدرتمند اروپا در کرواسی، آلمان، لهستان، ایتالیا، اوکراین، مجارستان و... تنها بخش‌هایی از تدارکاتی بود که در مقاطع گوناگون نصیب تیمی شد که در آن زمان تمام بازیکنانش در باشگاه‌های داخلی توپ می‌زدند تا تیم ملی با این تدارکات بهترین نتایج را کسب کند.

این مسیر و مقایسه نتایج تیم‌ها در ادوار مختلف به ما یک نکته را یاد آوری می‌کند، اینکه برای تیم شدن نیاز به ستاره نیست و برای گرفتن نتیجه باید تیم ساخت. بهترین نتایج تاریخ هندبال را همان تیم‌هایی گرفتند که کمتر ستاره داشتند و البته تیم بودند. هندبال همیشه یک رشته تیمی بوده و خواهد ماند. حتی اساس شاخه‌های متصل به آن یعنی هندبال ساحلی یا مینی هندبال هم کار تیمی بوده و نه بازیکن یا ستاره. این حقیقتی غیرقابل انکار است.

هندبال برنامه‌ریزی ۴ ساله می‌خواهد

محسن طاهری

سرمربی هندبال سپاهان

هندبال ایران در سال جاری دو رویداد مهم را پشت سر گذاشت؛ انتخابی المپیک و انتخابی جهانی که متأسفانه در هر دو ناکام بود. با توجه به نفراتی که تیم ملی در اختیار داشت توقع می‌رفت که ایران سهمیه مسابقات جهانی را کسب کند. امیدوار بودیم که طلسم شکسته شود و ایران بازهم بتواند جهانی شود اما ملی‌پوشان و اعضای کادر فنی در این مسابقات در لحظات حساس تمرکز کافی را نداشتند. اگر رشته‌ای با تنها ۶ ماه فعالیت بتواند المپیکی شود، قوانین ورزش را زیر سؤال برده؛ اگر می‌گوییم سرمربی باید برنامه ۴ ساله ارائه دهد برای این است که اگر در سال اول موفق نشد که شاید طبیعی هم باشد، بتواند برای سال‌های بعدی برنامه‌ریزی کند. کمیته فنی باید از گزینه‌های مدنظرش برنامه‌ای ۴ ساله دریافت کرده و بر اساس آن سرمربی تیم ملی را انتخاب کند. ضمن اینکه در این مسیر باید برای جوانان هم برنامه‌ریزی کرد، چون به نظر می‌رسد که باتجربه‌های ایران دیگر انگیزه کافی را ندارند.

برای آینده تیم ملی باید پازلی طراحی کنیم وگرنه مقابل تیم‌هایی که برنامه‌ریزی دارند، به مشکل خواهیم خورد. تیم ملی باید نقشه راه داشته و با برنامه‌ریزی ۴ ساله پیش برود. متأسفانه ما عادت کرده‌ایم که ۶ ماهه برنامه‌ریزی کنیم و در این مدت

هم امکانات نصفه و نیمه در اختیار داریم. قطعاً کسی از ناکامی خوشحال نیست و اگر کسی انتقاد می‌کند از سر ناراحتی است، چون این تیم می‌توانست به مسابقات جهانی برود. هر تصمیمی که گرفته می‌شود باید کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت باشد. تیم ملی فعلاً مسابقاتی ندارد اما این دلیل نمی‌شود که تیم را رها کرده و هیچ برنامه‌ای برای آن نداشته باشیم. کمیته فنی باید برای ۴ سال برنامه‌ریزی کند تا سرمربی تکلیف خود را بداند. سرمربی باید بتواند برنامه‌ریزی کند که مثلاً اگر در اردویی لژیونرها نمی‌آیند، چه باید کند. ضمن اینکه سرمربی باید امکانات داشته باشد؛ وقتی کادر فنی امکانات و هزینه مدنظرش را در اختیار ندارد چگونه می‌تواند به موفقیت برسد؟

نقد باید در زمان مناسب مطرح شود. بهترین زمان هم پایان مسابقات است، چراکه در جریان مسابقات هر حرفی می‌تواند روی عملکرد تیم ملی تأثیرگذار باشد. شاید گله‌هایی هم وجود داشته باشد اما باید تا آخرین لحظه صبر کرد. ضمن اینکه نقد باید با پیشنهاد همراه باشد. کمیته فنی باید بررسی کند که از عملکرد تیم ملی در مسابقات اخیر راضی بود یا خیر؟ باید هدفگذاری قبل از مسابقات را مدنظر داشت و براساس آن شرایط تیم ملی را بررسی کرد. اگر توقعات برآورده نشده باید دنبال دلایل آن بود و سپس تصمیم‌گیری کرد. اگر مربی خارجی هم امکانات نداشته باشد نمی‌تواند کاری از پیش ببرد. ما عادت داریم مربی ایرانی را با حرف قانع می‌کنیم که پول و امکانات نیست اما مربی خارجی این صحبت‌ها را نمی‌پذیرد. اگر به مربی ایرانی هم مثل مربی خارجی نگاه شود می‌توانیم در آسیا حرف‌های زیادی برای گفتن داشته باشیم.